

Nowe zadania poradni psychologiczno-pedagogicznych

Od 16 marca 2013 r. obowiązują przepisy nowego Rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 199). Podstawowe zadania poradni nie uległy zasadniczym zmianom – nowe zapisy porządkują i doprecyzowują wcześniejsze regulacje, wskazując jednocześnie możliwe sposoby ich realizacji. Sformułowano przy tym nowe zadania dla poradni, które powinny być tak zaplanowane i przeprowadzone, by ich efektem była poprawa jakości pracy szkoły, przedszkola, placówki.

Nowe rozwiązania wyraźnie orientują działalność poradni – obok bibliotek i placówek doskonalenia nauczycieli – jako placówek systemu kompleksowego wspomagania przedszkoli, szkół i placówek. W tym kontekście wyzwaniem dla poradni będzie organizacja pracy adekwatnie do zmieniających się i różnorodnych potrzeb zarówno całej szkoły czy przedszkola (z uwzględnieniem konieczności merytorycznego wsparcia dla nauczycieli i wychowawców), jak i realizowanej przez poradnie pomocy udzielanej bezpośrednio dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom.

Analiza zmian wynikających z nowego rozporządzenia

Wiele form działania poradni określonych w nowych przepisach to prawne umocowanie sposobów realizacji zadań stosowanych od dawna w praktyce poradnictwa. Jed-

nak w niektórych przypadkach te regulacje mogą wymagać od poradni doprecyzowania rozwiązań dotyczących organizacji pracy, a równocześnie implikują konieczność aktualizacji zapisów w statucie. Poniżej znajduje się zestawienie najistotniejszych zmian wynikających z nowych przepisów w porównaniu z poprzednim stanem prawnym.

Zakres zmian wynikających z § 1

Poszerzono zapis dotyczący adresatów działań poradni poprzez wskazanie, że poradnia udziela pomocy dzieciom od momentu urodzenia. Ponadto rozszerzono zakres pomocy o wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Zakres zmian wynikających z § 2

Zadania poradni (wcześniej 14) zostały podzielone na cztery obszary, tj.:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,

- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w realizacji ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Sposoby realizacji tych zadań zostały określone w dalszych przepisach.

Zakres zmian wynikających z § 3

Paragraf 3 wskazuje cel diagnozowania, jakim jest przede wszystkim określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych, psychofizycznych ▶

▶ możliwości dzieci i młodzieży, wyjaśnienie mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazanie sposobu rozwiązania go.

Efektom diagnozowania jest wydanie określonego dokumentu: orzeczenia lub opinii, w tym opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju; objęcie dziecka/ucznia bezpośrednią pomocą w poradni; wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami. Pomocne w tym zakresie będą wskazania zawarte w opiniach i zalecenia w orzeczeniach.

Zakres zmian wynikających z § 4–6

Wskazano przepisy prawa określające rodzaj spraw, w których poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydają opinie. Tak jak dotychczas poradnie mogą wydawać opinie również w sprawach innych niż określone w przepisach, a związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży. Wprowadzono również zmiany w zakresie zasad wydawania opinii, dotyczące zarówno samej procedury, jak i treści dokumentu.

Zakres zmian wynikających z § 8

Bezpośrednio udzielana pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest zadaniem nowym. Działalność poradni w tym zakresie obejmuje:

- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin;
- udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych psychofizycznych możliwości dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.

Udzielanie bezpośredniej pomocy może być prowadzone w formie:

- indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży,
- terapii rodziny,
- grup wsparcia,
- prowadzenia mediacji,
- interwencji kryzysowej,
- warsztatów,
- porad i konsultacji,
- wykładów i prelekcji,
- działalności informacyjno-szkoleniowej.

Prowadzenie warsztatów, wykładów i prelekcji to nowe formy działalności poradni, które – choć nieuwzględnione w poprzednich przepisach – są przez nie z powodzeniem realizowane.

Zakres zmian wynikających z § 9

Doprecyzowane zostały zadania poradni w zakresie działań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym dotyczących wspierania nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych. Poradnia ma za zadanie udzielać pomocy nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom w zakresie:

- rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, w tym rozpoznawania ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I–III szkoły podstawowej;
- planowania i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów.

Aktualna pozostaje obligacja do współpracy z przedszkolami, szkołami i placówkami w udzielaniu i organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym współdziałanie w opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Poradnia nadal ma udzielać nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych lub ▶

- ▶ specjalistom pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.

Nowym zadaniem jest współpraca – podejmowana na pisemny wniosek dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki – w określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka lub ucznia z niepełnosprawnością. Z takim wnioskiem do poradni mogą wystąpić również rodzice dziecka albo pełnoletni uczeń z niepełnosprawnością. Uwaga: wniosek w tej sprawie może być złożony również w formie elektronicznej.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana przez poradnie w tym zakresie obejmuje również:

- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli;
- udzielanie, we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli i bibliotekami pedagogicznymi, wsparcia merytorycz-

nego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom.

Do obowiązujących (wymienionych w § 8) form działalności poradni w tym obszarze jej zadań dodano obowiązek organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, którzy w zorganizowany sposób mają ze sobą współpracować w celu doskonalenia swojej pracy, w szczególności poprzez wymianę doświadczeń. To zadanie stanie się obowiązkowe od 1 stycznia 2016 r., co nie wyklucza możliwości jego wcześniejszej realizacji.

Zakres zmian wynikających z § 10

Zadania poradni związane z organizowaniem i prowadzeniem wspomaganie przedszkole, szkół i placówek w realizacji ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wskazane w § 2 rozporządzenia mogą być aktualnie realizowane, ich obowiązkowa realizacja będzie obowiązywać od 1 stycznia 2016 r. Zadania te polegają na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości pracy przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie:

- wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty;

- wymagań stawianych wobec przedszkoli, szkół i placówek, których wypełnianie jest badane przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny w procesie ewaluacji zewnętrznej;
- realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego;
- rozpoznawania potrzeb dzieci i młodzieży oraz indywidualizacji procesu nauczania i wychowania;
- analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych;
- potrzeb zdiagnozowanych na podstawie analizy wymienionych wyżej wyników i wniosków;
- innych potrzeb wskazanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę.

Realizacja tego zadania wymaga zaangażowania ze strony poradni w działania obejmujące:

- pomoc w diagnozowaniu potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki;
- ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki;
- zaplanowanie form wspomaganie i ich terminową realizację;
- wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomaganie. ▶

▶ Zakres zmian wynikających z § 11

Wnioski o:

- wydanie opinii przez poradnię;
- przekazanie kopii opinii do przedszkola, szkoły lub placówki, do której uczęszcza dziecko albo pełnoletni uczeń;
- wydanie informacji o wynikach diagnozy przeprowadzonej w poradni;
- określenie niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka niepełnosprawnego albo pełnoletniego ucznia niepełnosprawnego składane mogą być zarówno w postaci papierowej, jak i elektronicznej.

Zakres zmian wynikających z § 16

Dotychczasowy zapis zobowiązujący poradnie do udzielania wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli oraz obowiązek współpracy z instytucjami wymienionymi w § 8 dotychczasowego rozporządzenia poszerzono o konieczność współdziałania poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie realizacji zadań z bibliotekami pedagogicznymi.

Zakres zmian wynikających z § 17

Ważną zmianą jest określenie wymagań, jakie musi spełnić osoba będąca wolontariuszem w poradni. Może to być osoba pełnoletnia, która nie była skazana za umyślne przestępstwo i przeciwko której nie toczy się postępowanie karne. Wolontariusz musi też przestrzegać zasad związanych z koniecznością zachowania tajemnicy w sprawach dotyczących dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli korzystających z pomocy poradni.

Zakres zmian wynikających z § 19–20 i 24

Dokumentacja prowadzona przez poradnie wymaga uzupełnienia gromadzonych danych w zakresie numerów PESEL (lub serii i numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość). Dotyczy to osób korzystających z pomocy poradni od 1 stycznia 2013 r.

Tryb wydawania opinii

Zmiany w działalności poradni, które mogą implikować nowe rozwiązania organizacyjne, dotyczą przede wszystkim zasad wydawania opinii. Wprowadzono nowe regulacje nie wprowadzając trybu kodeksu postępowania administracyjnego przy wydawaniu opinii, to jednak terminy i określona w rozporządzeniu procedura zobowiązują poradnie do określonych zasad postępowania w związku z wydawaniem opinii.

Po pierwsze: wniosek o wydanie opinii

Tak jak dotąd poradnia wydaje opinię na pisemny wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia. Nowością jest możliwość składania wniosków w formie elektronicznej. Wniosek o wydanie opinii powinien zawierać uzasadnienie, które ma ukierunkować działania poradni na konkretny problem i usprawnić proces wydania opinii, a w konsekwencji przyspieszyć udzielenie pomocy dziecku odpowiednio do jego potrzeb.

Po drugie: termin wydania opinii

Opinia powinna być wydana w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach – gdy nie jest możliwe przeprowadzenie badań diagnostycznych niezbędnych dla zajęcia stanowiska w sprawie, w której ma być wydana opinia, lub gdy specyfika zgłaszanego problemu wymaga przeprowadzenia pogłębionej, wielospecjalistycznej diagnostyki w poradni – w terminie nie dłuższym niż 60 dni. W sytuacji, gdy do wydania opinii niezbędne jest przedstawienie przez osobę składającą wniosek zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia dziecka, a zaświadczenie to nie zostanie przedstawione w terminie 30 lub 60 dni, poradnia powinna wydać opinię w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia dostarczenia tego zaświadczenia. ▶



VIII KONGRES ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
VIII Congress of Management in Education
OSKKO - Warszawa, PWSBiA
25-27 września 2013 r.

VIII Kongres Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty

Ośrodek Rozwoju Edukacji objął Honorowym Patronatem VIII Kongres Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty, który odbywa się w końcu września br. Zapraszamy do wysłuchania wystąpień naszych specjalistów:

W dniu otwarcia – 25 września w godz. 17.30–19.00 – zaprezentujemy jak działa ORE w roli Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla projektów konkursowych w ramach III Priorytetu PO KL „Wysoka jakość systemu oświaty”. Jeden z beneficjentów – Fundacja Nuka i Wiedza – pokaże efekty realizacji projektu innowacyjnego pod tytułem „MAPPTIPE Innowacyjne narzędzie do tworzenia multimedialnych materiałów edukacyjnych”, z pomocą którego można przygotować i opublikować różnego rodzaju materiały multimedialne: prezentacje, książki elektroniczne, lekcje itp.; można też sprawnie organizować materiały edukacyjne. Temat innowacji w edukacji podsumuje przedstawiciel Centrum Projektów Europejskich. ▶

► Po trzecie: dokumentacja uzasadniająca wniosek

Osoba składająca wniosek może dołączyć do niego posiadaną dokumentację uzasadniającą wniosek, w szczególności wyniki obserwacji i badań psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych i lekarskich, a także – w przypadku dziecka uczęszczającego do przedszkola, szkoły lub placówki albo pełnoletniego ucznia uczęszczającego do szkoły lub placówki – opinię nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce.

Po czwarte: opinia nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce

Jest to często stosowana w praktyce forma uzyskiwania informacji o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia. Rodzice dotąd dostarczali taką opinię na prośbę diagnostów w poradni (dokument był wystawiany przez szkołę na prośbę rodziców lub ucznia). Nowe przepisy wprowadzają możliwość (analogicznie jak w przypadku wydawania orzeczeń) bezpośredniego zwrócenia się przez poradnię (dyrektora) do dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, do której

uczęszcza dziecko albo pełnoletni uczeń, o wydanie takiej opinii. Poradnia ma przy tym obowiązek poinformowania o tym osoby składającej wniosek.

Po piąte: badania lekarskie i zaświadczenie o stanie zdrowia

Jeżeli w celu wydania opinii niezbędne jest przeprowadzenie badań lekarskich, na wniosek poradni rodzice dziecka przedstawiają zaświadczenie lekarskie o stanie jego zdrowia, a pełnoletni uczeń – zaświadczenie lekarskie o swoim stanie zdrowia, zawierające informacje niezbędne do wydania opinii. Nieprzedstawienie zaświadczenia w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku uzasadnia wydłużenie terminu wydania opinii, z zastrzeżeniem, że po jego otrzymaniu poradnia musi wydać opinię w terminie 7 dni.

Po szóste: zakres danych zawartych w opinii poradni

W tym zakresie wprowadzono niewielkie zmiany, jakkolwiek wymagające odpowiedniego uwzględnienia w treści dokumentu.

1. Konieczne jest uwzględnienie w opinii numeru PESEL, co jest również niezbędne do właściwego uzupełnienia sprawozdań SIO. W przypadku jego braku należy podać serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość dziecka lub pełnoletniego ucznia.

2. Zamiast oznaczenia klasy, do której uczeń uczęszcza, konieczne jest określenie oddziału lub grupy wychowawczej.

3. Dotychczasowy zapis określający obowiązek określenia potrzeb dziecka lub ucznia wynikających z diagnozy oraz wyjaśnienia mechanizmów funkcjonowania dziecka lub ucznia poszerzono o konieczność sformułowania ich w odniesieniu do problemu zgłaszanego we wniosku o wydanie opinii (sformułowanego w uzasadnieniu, które powinno być wyrażone we wniosku).

4. W opinii musi być wyrażone stanowisko poradni oraz jego szczegółowe uzasadnienie. Ułatwi to organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej i jednoznacznie potwierdzi potrzebę jej udzielenia lub konieczność podjęcia innych działań na rzecz dziecka i rodziny, odpowiednio do stwierdzonych potrzeb.

5. Dotychczasowe zalecane formy pomocy zastąpiono wskazaniem do pracy dla nauczycieli oraz rodziców lub pełnoletniego ucznia, które powinny być stosowane w celu rozwiązania zgłaszanego problemu.

6. Obowiązek złożenia podpisu przez specjalistów sporządzających opinię poszerzono o konieczność umieszczenia imion i nazwisk specjalistów, którzy sporządzili dokument, co ułatwi identyfikację specjalistów poradni w przypadku chęci kon-

► W drugim dniu Kongresu – 26 września od 9.30 – uczestniczymy w sesji na temat przywództwa edukacyjnego i kompetencji polskich dyrektorów; będziemy mówić o założeniach nowego projektu systemowego ORE realizowanego w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim – „Przywództwo i zarządzanie w oświacie – opracowanie i wdrożenie systemu kształcenia i doskonalenia dyrektorów szkół i placówek”.

Przez cały czas trwania Kongresu jesteśmy dostępni dla Państwa na stoisku promocyjno-informacyjnym ORE; służymy pomocą i dzielimy się wszelką wiedzą edukacyjną. Zaprezentujemy najnowszy numer (3/2013) naszego kwartalnika internetowego TRENDY, zasoby portalu wiedzy Scholaris oraz wyszukiwarkę projektów konkursowych IP2. Do zobaczenia!

- ▶ taktu rodziców lub nauczycieli z osobami diagnozującymi dziecko.

Sprawy, w jakich poradnie wydają opinie

Zgodnie z § 4 nowego rozporządzenia poradnie wydają opinie na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty oraz kodeksu pracy. Zakres danych uwzględnianych w opinii określa przy tym konieczność wskazania podstawy prawnej wydania opinii. W znowelizowanych przepisach zachowano możliwość wydawania opinii w sprawach innych niż wskazane w tych ustawach – związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży. Określenie sprawy, w jakiej poradnia wydaje opinię, jest ważne z uwagi na ukierunkowanie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom i młodzieży, jak również na rzetelność danych przekazywanych do systemu informacji oświatowej. Katalog opinii wydawanych przez poradnie – na podstawie przywołanych przepisów – przedstawia **tabela 1**.

Perspektywa roku 2016

Od 1 stycznia 2016 r. obligatoryjne zadania poradni to organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia (dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów) oraz wspomaganie przedszkoli

szkół i placówek ukierunkowane na poprawę jakości ich pracy. Do tego czasu zadania te mogą być realizowane fakultatywnie.

Walorem nowych rozwiązań jest myślenie o celowym wspomaganie wynikającym z analizy indywidualnej sytuacji szkoły, stanowiącym odpowiedź na jej konkretne potrzeby. Taka forma wsparcia wymaga jednak odejścia od dotychczasowej praktyki angażowania poradni w pomoc w rozwiązywaniu pojawiających się w szkole trudności – wymaga planowania na podstawie analizy aktualnej sytuacji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły, całościowego i perspektywicznego spojrzenia na pracę szkoły, rezygnacji z reagowania na pojedyncze przypadki kryzysu kompetencji czy wsparcia konkretnego nauczyciela lub dyrektora, a tym samym odpowiedniego przygotowania zarówno pracowników szkół, jak i poradni. Determinuje to również konieczność zmiany sposobu myślenia o dotychczasowej współpracy obu placówek.

Istotnym zagadnieniem z tego punktu widzenia jest zrozumienie, że wspomaganie to proces, który dla doskonalenia jakości pracy szkoły wymaga zbudowania systemu wsparcia opartego także na współpracy z bibliotekami i placówkami doskonalenia nauczycieli. W tym kontekście wydaje się, że

szczególnym wyzwaniem będzie zaktywizowanie działań podejmowanych przez szkoły i nauczycieli na rzecz własnego rozwoju. Wydaje się konieczne, aby szkoły zauważyły problemy wynikające z diagnozy potrzeb, by celowo i świadomie chciały współdziałać z takimi placówkami jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki doskonalenia i biblioteki pedagogiczne.

Od poradni wymaga to ukierunkowania pracy na przygotowanie kadry do dostrzegania indywidualnych problemów szkół w szerszym kontekście – polityki oświatowej państwa, wyników pracy szkoły, efektywności osiągania celów edukacyjnych i wychowawczych, ale też bieżących działań. W perspektywie systemowych rozwiązań szkoła będzie musiała stać się organizacją uczącą się, w której jednostkowe przypadki rozwiązywane m.in. przy pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej będą sprzyjały uczeniu się całej szkoły.

W ramach przygotowania do realizacji tych zadań niektóre poradnie wzięły udział w pilotażowym projekcie realizowanym przez powiaty – „Kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół”. Weryfikacja w praktyce nowych form działania poradni związanych z bezpośrednim wsparciem rozwoju przedszkoli, szkół i placówek z pewnością będzie pomoc-

na w przygotowaniu się do nowych zadań i pozwoli na racjonalne zaplanowanie pracy poradni w związku z ich realizacją. Zasobem poradni w tym zakresie będzie przy tym jej dotychczasowa działalność, obejmująca np. takie formy pracy, jak grupy wsparcia czy cykliczne spotkania tematyczne adresowane do dyrektorów, pedagogów, logopedów, nauczycieli wychowania przedszkolnego, terapeutów. Te działania są płaszczyzną do wymiany doświadczeń w jednorodnych zawodowo grupach.

Taka formuła współpracy umożliwi również dzielenie się wiedzą i umiejętnościami oraz zespołowe poszukiwanie sposobów radzenia

sobie ze zgłaszanymi problemami. W wielu przypadkach na takie spotkania zapraszani są specjaliści z różnych dziedzin, odpowiednio do potrzeb zgłaszanych przez uczestników, lub też specjaliści poradni organizują różne formy działalności szkoleniowej. Te doświadczenia to dobry punkt wyjścia do budowania sieci współpracy i samokształcenia zorientowanych np. na tworzenie forum wymiany doświadczeń i doskonalenia dyrektorów szkół i placówek różnych typów, budowanie sieci przedmiotowych (np. edukacja polonistyczna, edukacja wczesnoszkolna – praca z sześciolatkiem w I klasie, rozpoznawanie ryzyka dysleksji) i problemowych (przemoc w szkole, metody aktywizujące w pracy z uczniami, roz-

wijanie twórczego myślenia, praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi).

Nowe zadania to jednak ogromne wyzwanie dla poradni, wymagające merytorycznego przygotowania się – z pewnością również, w wielu przypadkach – wdrożenia zmian organizacyjnych i kadrowych. Kompleksowe myślenie o wspomaganie szkół wymusza więc nowe spojrzenie na działalność poradni w kontekście jej potrzeb, których zaspokojenie jest niezbędne do realizacji systemowych rozwiązań w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Marzenna Czarnocka

Marzenna Czarnocka

Nauczyciel dyplomowany, dyrektor poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Posiada doświadczenie zawodowe jako nauczyciel i wizytator kuratorium oświaty.

Członek zespołu ekspertów MEN ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Autorka publikacji z zakresu zarządzania oświatą, organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. 2013 nr 0, poz. 199). | *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2010 nr 228, poz. 1487).* | *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. 2007 nr 83, poz. 562 ze zm.).* | *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz.U. 2004 nr 26, poz. 232 z późn. zm.).* | *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie przypadków, w których wyjątkowo jest dopuszczalne zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli gimnazjum, osób niemających 16 lat, które ukończyły gimnazjum, oraz osób niemających 16 lat, które nie ukończyły gimnazjum (Dz.U. 2002 nr 214, poz. 1808).* | *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2002 nr 3, poz. 28).* | *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. 2004 nr 256, poz. 2572, ze zm.).* | *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. 1998 nr 21, poz. 94, z późn. zm.).*

Konferencja dla placówek doskonalenia nauczycieli

W dniach 26–27 sierpnia Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej zorganizowały ogólnopolską konferencję dla dyrektorów placówek doskonalenia nauczycieli *Placówki doskonalenia nauczycieli – sposoby realizacji kierunków polityki oświatowej państwa*.

Gośćmi, którzy przekazali istotne informacje dotyczące priorytetów polityki oświatowej

oraz zmian prawnych dotyczących placówek doskonalenia, byli: Joanna Berdzik – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej – oraz dyrektorzy i pracownicy wybranych departamentów MEN (Departamentu Jakości Kształcenia, Departamentu Zwiększania Szans Edukacyjnych, Departamentu Kształcenia Ogólnego i Wychowania). Uczestnicy konferencji zapoznali się także z oczekiwaniami MEN względem placówek doskonalenia nauczycieli oraz stanem re-

alizacji projektów systemowych prowadzonych przez ORE i KOWEziU. Realizacja projektów obejmuje swymi działaniami całą Polskę i służy rozwojowi i doskonaleniu systemu oświaty. Spotkanie przebiegało w dobrej atmosferze, stwarzało przestrzeń dla wymiany poglądów i doświadczeń.

[Materiały z konferencji do pobrania](#)

ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

KOWEziU
KRAJOWY OŚRODEK WSPIERANIA
EDUKACJI ZAWODOWEJ I USTAWICZNEJ



Podczas konferencji wystąpiły m.in. Joanna Berdzik – Podsekretarz Stanu w MEN, Marianna Hajdukiewicz – koordynator jednego z projektów systemowych w ORE i Dorota Żyro – jeden z wicedyrektorów ORE

Opinia w sprawie:	Podstawa prawna wydania opinii
wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej	art. 16 ust. 2 <i>Ustawy o systemie oświaty</i>
odroczenia rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego	art. 16 ust. 4 <i>Ustawy o systemie oświaty</i>
spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy o systemie oświaty (obowiązek rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego) – tzw. „nauczanie domowe”, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą	art. 16. ust. 10 pkt 2a <i>Ustawy o systemie oświaty</i>
zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego	art. 22 ust. 2 pkt 4 <i>Ustawy o systemie oświaty</i> ; § 10. ust. 1 <i>Rozporządzenia w sprawie klasyfikowania i promowania</i>
objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej	art. 22 ust. 2 pkt 11 <i>Ustawy o systemie oświaty</i> ; § 7 ust. 8 <i>Rozporządzenia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej</i>
dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz psychofizycznych możliwości ucznia	art. 1 pkt 5, art. 22 ust. 2 pkt 11 <i>Ustawy o systemie oświaty</i> , § 6. ust. 1a pkt 3 <i>Rozporządzenia w sprawie klasyfikowania i promowania</i>
specyficznych trudności w uczeniu się	§ 6a <i>Rozporządzenia w sprawie klasyfikowania i promowania</i>
udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	art. 66 ust. 2 <i>Ustawy o systemie oświaty</i> , § 6 <i>Rozporządzenia w sprawie indywidualnego programu lub toku nauki</i>
przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy	§ 8 ust. 2 załącznika nr 3 do <i>Rozporządzenia w sprawie ramowych statutów</i>
pierwszeństwa w przyjęciu do szkoły ponadgimnazjalnej ucznia z problemami zdrowotnymi ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia	art. 22 ust. 1 pkt 1 <i>Ustawy o systemie oświaty</i> ; § 10 <i>Rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół</i>
udzielenia zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	art. 191 <i>Kodeksu pracy</i> , § 1 ust. 1 <i>Rozporządzenia w sprawie przypadków, w których wyjątkowo jest dopuszczalne zatrudnianie młodocianych</i>
objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub placówce oświatowej	art. art. 22 ust. 2 pkt 11 <i>Ustawy o systemie oświaty</i> ; § 19 <i>Rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej</i>
braku przeciwwskazań do wykonywania przez dziecko pracy lub innych zajęć zarobkowych	art. 304 ⁵ § 1 <i>Kodeksu pracy</i>
inna opinia związana z kształceniem i wychowaniem dziecka	§ 4 ust. 2 <i>Rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad działania poradni</i>

Tabela 1. Katalog opinii wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne
Źródło: opracowanie własne